

Rapport nr. 4 fra advokat Røds Rettskontor.

Jeg viser til de 3 tidligere rapporter, den siste av 8. juni i år. Siden da kan av nytt nevnes:

1. Byggmester Osm. H. Fisktvedt, Stavanger, ble i 1946 dømt til fengsel og inndragning for tyskerarbeid. I mai sistleden er 24 byggmestere i samme situasjon fra samme by blitt frifunnet. Han forlanger derfor dommen opphevet.
2. Alf Maria Amble, Oslo, krever erstatning for tortur på Akershus, som har gjort ham til livsvarig invalid. Bevismaterialets styrke undersøkes.
3. Y. Arntzen, Høyanger, har en bokhandel (aksjeselskaps form) med lokaler i eget hus. Postverket gjør krav på disse lokaler for nødvendig utvidelse, og påberoper seg en gammel kontrakt. Arntzen nekter - etter min mening med rette - under henvisning til den samme kontrakt. Postverket har utspillet, og det har bebudet retts-sak.
4. Axel Thoresen, Ljan, hvis radioapparat ble tatt og kvittert for av en politifullmektig, er av Justisdepartementet blitt nektet erstatning. Advokat Wiesener fører saken gratis, da tilfellet er klart, og vel også fordi han har en høne å plukke med nevnte Departement.
5. Terje Gisvold, Tromsø, mener å ha et større erstatningskrav på tilsynsmannen og erstatningsdirektoratet. Vi har rådet ham til å vente til hans egen sak i nær fremtid er endelig avgjort.
6. Tor Nerbye, Oslo, har mistet sin gode fargeriforretning. Fra 1945 og til idag har bobestyreren klart å forvandle en formue på kr. 42.000.- til et underskudd av samme størrelse.
7. Kaptein Hans Mjøs, Voss, har forespurt angående lønn i suspensjonstiden. Tidligere har vi hatt mange lignende henvendelser fra embedsmenn. Nektelse av lønn for disse strider mot grunnlovens § 22. For å få dette fastslått er sak reist i desember ifjor med advokat Magne Schjødt som prosessfullmektig.

2.

8. Fra tjenestemenn og lærere har vi også i de siste ukene fått forespørsler om hvorledes det for disse forholdet seg med lønn i suspensjonstiden. Som nevnt tidligere har vi hittil måttet gi negative svar under henvisning til den kategoriske bestemmelse i lov av 19. juli 1946 § 5. Nå stiller det seg noe annerledes. Det er nemlig fremskaffet materiale som viser, at Justisdepartementets lovavdeling i London, dengang loven var under forberedelse, slo fast, at de gamle bestemmelser i tjenestemannsloven og skoleloven om full lønn i suspensjonstiden, måtte respekteres, da en ellers ville komme i konflikt med grunnlovens § 97 om ikke å gi love tilbakevirkende kraft. Ved påtrykk fra hjemmefrontens ledelse gir imidlertid lovavdelingen etter, idet den sier, at det synes å kunne hevdes, at disse mennesker i og med sitt medlemskap i N.S. har fratrukket sin stilling, da de dermed har frasagt seg sin troskapsplikt til kongen og den lovlige regjering. På stort tynnere juridisk is kan en vanskelig bevege seg.

Redaktør Nils Vikdal organiserer nå lærerne, muligens også tjenestemennene, for ved advokat Wieseners hjelp å få spørsmålet prøvet ved domstolene. Det gjelder mange millioner kroner.

9. Henvendelser angående tilbakebetaling av pensjonsinnskudd for de såkalte ulovlige stillinger hører nesten til dagens orden. Saken er nå avgjort av 3 juridiske dommere i Oslo Byrett med domsslutning, at Staten plikter å tilbakebetale innskuddene. Dommen var enstemmig og vil neppe bli påanket til Høyesterett. Men den blir først rettskraftig om 1-1/2 måned. Imidlertid hevder Pensjonskassen i en sirkulærskrivelse, at avgjørelsen ikke er helt prinsipiell. Vi har begjært utskrift av domspremissene, og først når vi får disse, kan vi ta standpunkt til om dette medfører riktighet. I så fall må hvert enkelt tilfelle behandles individuelt, og da blir det forhandlinger i stor stil med Pensjonskassen, idet vi anslagsvis representerer 40 stykker.

-3.

10. Fru Jahn, Oslo, som er påført et tap på ca. kr. 15000.- på grunn av ulovlig rekvirering krever erstatning av Oslo Kommune og ekspedisjonssjef Rognlien. Saken har vært i Forliksrådet og skal nå påstevnes.
11. Alf Koren, Svolvær. Under det engelske raid ble han ved en misforståelse tatt med til England og var internert der til krigens slutt. Han kan ikke påføres noe unassjont. Vi har tenkt å henvende oss til Utenriksdepartementet og den engelske ambassade. De englendirere som under krigen ble internert på Isle of man har fått erstatning, og da burde også Koren få det. Den norske stats ansvar er mer tvilsomt.
12. Overrettssakfører Einar Grimsö, Brönöysund har utbedt seg en betenkning over endel juridiske spørsmål i forbindelse med en sak han har.
13. Vi har også i denne periode skrevet søknader om ettergivelse av erstatning og inndragning og oppnådd avbrytelse av soning.
14. 7 - syv - saker verserer idag for retten. Med de stevninger som i disse dage uttas kan en trygt regne med 10.
15. Vi har mange henvendelser som ikke finner noen naturlig plass i en rapport. Vi får de merkeligste oppdrag. Eksempelvis: Skaffe tjenestejente til en gard, låneandragender og lignende ting, som strengt tatt ikke hörer hjemme på et rettskontor. Også disse får svar.

Oslo 15. juli 1949

h.r.advokat Otto R. Röd

Thomas Thorsen

(sign.)